

 BESZÁMOLÓ

MEGÚJULT LENDÜLET – RÉGI LELKESEDÉS

hagyományos és új programok a Sárospataki
Római Katolikus Egyházi Gyűjteményben

KELECSENY MÓNIKA

Sárospataki Római Katolikus Egyházi Gyűjtemény

Képek forrása a RKEGY
Facebook oldala és weboldala

A hosszú nyúló pandémiát követően megújult lendülettel, gazdag programtervvel vágtunk neki a 2022-es évnek: egy négy előadásból álló sorozatot, több kisebb előadást és két kiállítást terveztünk hagyományos programjaink mellett.

Februárban kezdtük meg „A testvéri szeretet egységében” Krisztus összeköt minket! előadás-sorozatot, amelyben arra kerestük a választ, hogy a különböző felekezetekben az eltérések ellenére milyen közös pontokat találhatunk, amelyekre alapozva építkezni lehet. A első előadást Ft. Páll Miklós, sárospataki görögkatolikus parókus atya, a második Dr. Fodor Ferenc, sárospataki református lelkész, teológiai tanár, az októberi harmadikat Gerlai Pál, evangélikus esperes helyettes tartotta. A negyedik előadást a jelenlegi energiahelyzet miatt 2023-ra halasztottuk.

A tavaszi programokat és a pünkösdi Szent Erzsébet Ünnepet követően a Múzeumok Éjszakájára készültünk. Nagy örömeinkre idén újra a megszokott formájában kapcsolódhatunk be a rendezvénysorozatba, a résztvevők

létszáma alapján elmondható, hogy az igény megvolt erre a programra is. Idén egy kisebb akadályversenyt szerveztünk, különböző állomásokon kellett feladatokat végrehajtani. Ezekkel a feladatokkal játékos formában tudták bővíteni ismereteiket a gyerekek és a felnőttek egyaránt (Szent Erzsébethez kapcsolódóan rózsahajtogatás, sógyurmázás, hagyományos ostyasütés, gyógynövény-felismerés, és a Pataki Lovagok segítségével harcászati bemutatók színesítették a programot).

Augusztus végén nyitottuk meg **Pérel Zsuzsa** Kossuth-díjas képzőművész kiállítását. Nagy öröm és megtiszteltetés volt mind számunkra, mind azok számára, akik eljöttek a megnyitóra, hogy megismerkedhettünk a művésznővel és férjével, **Tolcsvay Lászlóval**.

Az ősz hagyományosan a **Kulturális Örökség Napok** és a **Szakraális Művészetek Hete** jegyében telt. A **KÖN Napokhoz** kapcsolódóan előadást szerveztünk, amelyben a jelen levők megismerkedhettek a Gyűjtemény régi könyves ritkaságaival. Az előadást **Kőszeginé Tóth Judit**

„Keresztényi böltsesség : avagy okos, és istenes keresztény életre mindenféle üdvösséges oktatások”

a Sárospataki Római Katolikus Egyházi Gyűjtemény muzeális könyvei

Kőszeginé Tóth Judit – Farkas Katalin előadás és tárlatvezetés
Sárospatak, Szent Erzsébet Ház
2022. szeptember 16. 16.30 óra

könyvtáros kollégánk és **Farkas Kata**, a Szegedi Tudományegyetem régi könyves szakembere tartotta. Gyűjteményünk évek óta részt vesz egy programban, amelynek segítségével a régi könyves állományunk majdnem teljes egészét sikerült feldolgozni, és leírást készíteni róluk. Ezt a folyamatot (a kötetek feldolgozását, a hozzájuk kapcsolódó állományvédelmi munkát – tisztítás, védőtokok készítése) és magát a Gyűjteményt mutatták be az előadók, majd az előadást követően tárlatvezetést tartottak a megjelenteknek a Gyűjteményben: bemutatták többek között a **Vizsolyi Bibliánkat**, és az ezzel együtt kiállított **Káldi és Cseh Bibliáinkat**.

A **Szagrális Művészetek Hete** programsorozatban előadást hirdettünk a sárospataki bazilika sírköveiről (bemutattuk azokat a személyeket, családokat, akik ide temetkeztek, és akiknek sírkövei jelenleg a bazilika északi falán láthatóak).

Októberben a **Katolikus Kulturális Hetek**hez kapcsolódva könyvbemutatót szerveztünk. 2021-ben sikerrel pályáztunk az **Nemzeti Kulturális Alaphoz** könyvrestaurálásra, így 2022-ben sikerült restauráltatnunk **Pázmány Péter: Isteni igazságra vezérlő kalauz** 1613-as kiadását. Pázmány hatalmas méretű, elsősorban latin és magyar nyelvű műveiben a mai olvasó számára elképesztő mennyiségű ismeretanyagot halmozott fel, azt lehet mondani, hogy az őt megelőző szinte teljes írásbeliség és szójhagyományban létező kulturális kincs elemei megtalálhatók műveiben és hivatkozásaiban. A **Kalauz** jelentősége

mindenekelőtt abban áll, hogy Pázmány ebben a művében foglalta össze magyar nyelven mindazt a tudásanyagot, amely korábbi írásaiban elszórtan már napvilágot látott. Későbbi művei pedig jórészt a **Kalauz** védelmében készültek. Sok ezer oldalnyi latin nyelvű filozófiai és teológiai előadásai, az ott tárgyalt érvek jelentős módon és mértékben szintén beépültek a **Kalauz** rendszerébe, immár magyar nyelven.

Páratlan jelentőségének ismeretében terveztük bemutatni a restaurált kötetet, külön a restaurálásáról, valamint Pázmány Péterről szóló előadás keretében. A kötetet az **ArchvArt Könyvrestaurátor Műhelyben** restaurálták, **Gy. Molnár Kerstin** mutatta be előadásában a restaurálás folyamatát, fotókkal dokumentálva az előtte-utána állapotokat. A második előadásban pedig, a kötethez kapcsolódva **Ft. Buda Péter**, az egi Érseki Papnevelő Intézet rektorának segítségével ismerkedhettünk meg Pázmány Péterrel, életével és munkásságával.

A november Gyűjteményünk életében egyet jelent az **Őszi Szent Erzsébet Napokkal**. Ennek keretében nyitottuk meg a fotó- és dokumentumkiállítás **Szent Erzsébet**ről.

Egy programokban gazdag évet terveztünk, reméljük, hogy a résztvevők részéről igény, a mi részünkről pedig lehetőség lesz arra, hogy ezt a munkát a következő évben, években is folytathassuk. ▶

A Sárospataki Római Katolikus Egyházi Gyűjtemény szeretettel meghívja Önt

2022. november 15-én kedden, 18 óra
a Szent Erzsébet Házba

DR. VARSÁNYI KATALIN
gyűjteményez

Árpad-náz Szent Erzsébet
-BERAGYOGTA A VILÁGOT!
fotó- és dokumentum kiállításának megnyitójára.

A megnyitón közreműködik
FEDORCSÁK MÁRIA
kántor, ny. zenetanár

A kiállítás megtekinthető 2023. január 10-ig munkanapokon, hetfőtől péntekig 9-16 óráig!

Sárospataki Római Katolikus Egyházi Gyűjtemény
1000 Sárospatak, Szent Erzsébet ut. 11.
Tel.: +36 36 313 100, +36 36 313 101
e-mail: megfig@kgy.hu